

בְּלֶחֶו מִנִּיה אֶתְקֵנוּ (נ"א אֶתְקֵנוּ), בְּהֵא יוֹמָא יִיחָא
דְּעֵלָא וְתַתָּאֵי. בְּהֵא יוֹמָא יִיחָא דְתִיבְיָא דִּגִּיתָנָם.

לְמַלְכָא דְעֵבֵד הַלּוּלָא לְבִרְיָה יְחִידָאֵי, אֶעְטֵר לִיה
בְּעֵטְרָא עֲלָאָה, מָנִי לִיה מַלְכָא עַל כִּלְא.

בְּהֵא יוֹמָא חֲדוּתָא לְכִלְא. חַד סְנַטוּרָא דְאֶתְפַּקֵּד
עַל דִּינָא דְבְנֵי נָשָׂא, הוּוּ בִידִיה גּוֹבְרִין דְבִעְיִין
קְטוּלָא, גּוֹבְרִין דְבִעְיִין לְאֶלְקָאָה. בְּגִין יְקָרָא דְהֵא
יוֹמָא דְחֲדוּתָא דְמַלְכָא, שָׁבִיב דִּינֵוִי וְנָטֵר
לְחֲדוּתָא דְמַלְכָא.

בְּךְ הֵהוּא יוֹמָא, הַלּוּלָא דְמַלְכָא בְּמַטְרוּנִיתָא,
חֲדוּתָא דְאֶבָא וְאִימָא עָלִיה, חֲדוּתָא
דְּעֵלָאִין וְתַתָּאִין. בְּחֲדוּתָא דְמַלְכָא, בְּלֶחֶו חֲדָאן,
וְלֹא יִצְטַעְרוּן בִּיה. עַל דָּא כְּתִיב (ישעיה נח) וְקָרָאתָ
לְשַׁבַּת עֲנָג. מָאֵי עֲנָג. עֲנָג לָא אֲשַׁתְּכַח אֶלָּא לְעֵילָא

לשון הקודש

נִתְקֵנוּ (נח) מִמְנוּ. בַּיּוֹם הַזֶּה מְנוּחַת
עֲלִיוֹנִים וְתַתְּחוּנִים. בַּיּוֹם הַזֶּה מְנוּחַת
הָרְשָׁעִים בְּגִיתָנָם.

לְמַלְכָּה שְׁעֵשָׂה הַלּוּלָא לְבָנוּ הַיְחִיד, עֵטֵר
אוֹתוֹ בְּעֵטְרָה עֲלִיוֹנָה, מִנָּה אוֹתוֹ הַמְּלָךְ
עַל הַכֹּל. בַּיּוֹם הַזֶּה שְׂמַחַת הַכֹּל. שׁוֹמֵר
אַחַד שְׁהִיָּה מְפַקֵּד עַל דִּינָם שֶׁל בְּנֵי אָדָם,
הֵינּוּ בְּדוֹ גְבָרִים שְׁצָרִיכִים הַרְיָגָה,

כֶּף אוֹתוֹ הַיּוֹם, הַלּוּלָת הַמְּלָךְ עִם
הַגְּבִירָה, שְׂמַחַת הָאָב וְהָאֵם עֲלָיו,
שְׂמַחַת הָעֲלִיוֹנִים וְתַתְּחוּנִים. בְּשְׂמַחַת
הַמְּלָךְ כָּלֵם שְׂמַחִים, וְלֹא יִצְטַעְרוּ בּוֹ. עַל
זֶה כְּתוּב (ישעיה נח) וְקָרָאתָ לְשַׁבַּת עֲנָג. מָה

בְּאֶתֶר דְּקִדְשׁ עֲלָאָה שְׁאֲרִי. כְּמָה דְאֵת אָמֵר, (ישעיה
 נח) אִז תִּתְעַנֵּג עַל יְיָ. דְהֵאִי עֲנֵג עַל יְיָ הוּא. וְהֵאִי
 יוֹמָא דְהוּא הַלּוּלָא דְמִלְכָא, אֶתְעַטֵּר בְּהוּא עֲטָרָא
 דְעֲנֵג הָדָא הוּא דְכְתִיב וְקִרְאתָ לַשַּׁבָּת עֲנֵג. מַה
 דְלֵא אֲשֶׁתִּיבָה הָכִי בְשָׂאֵר יוֹמִין.

כְּהֵאִי יוֹמָא, תִּלְתִּת סְעוּדָתָאן בְּעֵינִין בְּנֵי מִלְכָא,
 לְזַמְנָא, וְלְסִדְרָא פְתוּרִי. בְּגִין יְקָרָא
 דְמִלְכָא, כְּמָה דְאִוְקוּמְנָא. וְכֵד אֲזַדְמֵן בֵּיה חֲנָא, אִז
 זַמְנָא, לָא יְסִדֵּר בְּרִ נָשׁ תִּירִי פְתוּרִי בְּכָל סְעוּדָתָא,
 חַד לַשַּׁבָּת, וְחַד לְאוֹשְׁפִיזָא, בְּגִין דְכְתִיב, (שמואל ב
 ט) עַל שְׁלַחַן הַמֶּלֶךְ תָּמִיד הוּא אֲכֹל, סְפוּקָא הוּא
 בְּפְתוּרָא דְמִלְכָא, לְהֵהוּא אוֹשְׁפִיזָא דְאֵתִיָּא לִיה.
 וְעַל דָּא בְּעֵי בְרִ נָשׁ לְסִדְרִי פְתוּרָא שְׁלִימָא
 לְמִלְכָא, וְהוּא יְהִיב מִיַּיְהוּא לְאוֹשְׁפִיזָא.

לשון הקודש

כבוד המלך, כמו שבארנו. וכשמזדמן בו
 חג או זמן, לא יסדר אדם שני שלחנות
 בכל סעודה, אחד לשבת ואחד לאורח,
 משום שפְתוּב (שמואל-ב ט) על שלחן המלך
 תמיד הוא אכל, והנָאָה היא בשלחן
 המלך לאותו האורח שבא אליו. ועל בן
 צריך אדם לערף שלחן שלם למלך,
 והוא נותן ממנו לאורח.

זה ענג? ענג לא נמצא אלא במקום
 ששורה הקדש העליון, כמו שנאמר אז
 תתענג על ה'. שהרי ענג הוא על ה'.
 והיום הזה שהוא הלולת המלך, מתעטר
 באותה עטרה של ענג. והו שפְתוּב
 וקראת לשבת ענג, מה שאין נמצא בן
 בשאר הימים.

ביום הזה שלש סעודות צריכים בני
 המלך לזמן ולערף שלחנות בשביל

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, סְעוּדָתָא תְּלִיתָאָה דְּשַׁבְּתַי, כִּד
 אֶעְרַע בֵּיהּ אוֹשְׁפִיזָא, שְׂבָקִין לִיהּ אוּ לָא
 שְׂבָקִין לִיהּ, אִי לָא שְׂבָקִין לִיהּ, אֲשַׁתְּכַח אוֹשְׁפִיזָא
 דְּחֵיזָא מִפְּתוּרָא דְּמַלְכָּא, אִי שְׂבָקִין לִיהּ, אֲשַׁתְּכַח
 פְּגִימוּ בְּסְעוּדָתָא דְּמַלְכָּא.

אָמַר לִיהּ רַבִּי שְׂמַעוֹן אָבוּי, לְמַלְכָּא דְּאִיעְרַע
 בֵּיהּ אוֹשְׁפִיזָא, וְנָטִיל מִיכְלָא מְקַמִּיהּ,
 וְסִלְקָא לְאוֹשְׁפִיזִיהּ, אֲשַׁתְּכַח אַף עַל גַּב דְּמַלְכָּא
 לָא אָכַל עֲמִיהּ, מִמִּיכְלָא דְּמַלְכָּא קָא אָכִיל,
 וְמַלְכָּא יְהִיב לִיהּ לְמִיכָל. וְכָל דָּא, פְּגִין דְּהוּא
 אוֹשְׁפִיזִיהּ דְּמַלְכָּא. וּבְבִי רַב הַמְּנוּנָא סָבָא, לָא
 חֵיזִי לְאוֹשְׁפִיזָא בְּשַׁעְתָּא דָּא, וְלָבַתַּר מְסֻדְרֵי
 פְּתוּרָא לְאוֹשְׁפִיזָא.

בְּהַאי יוֹמָא מְלוּלָא אָסִיר, הָדָא הוּא
 דְּכַתִּיב, (ישעיה נח) מִמְּצוֹא חֲפָצֶךָ וְדָבַר

לשון הקודש

לְאוֹרְתָא. נִמְצָא, אַף עַל גַּב שְׁהַמְלִיךְ לָא
 אָכַל עִמּוֹ – מִמְּאָכַל הַמְלִיךְ הוּא אוֹכֵל,
 וְהַמְלִיךְ נָתַן לוֹ לְאָכַל. וְכָל זֶה מְשׁוּם
 שֶׁהוּא אוֹרְתָא הַמְלִיךְ. וּבְבִית רַב הַמְּנוּנָא
 סָבָא לָא חוֹשְׁשִׁים לְאוֹרְתָא בְּשַׁעָה זוּ,
 וְאַחַר כֵּךְ עוֹרְכִים שְׂלַחֲנָא לְאוֹרְתָא.

בַּיּוֹם הַזֶּה אָסוּר דְּבוֹר, זֶהוּ שְׂכַתוּב (ישעיה
 נח) מִמְּצוֹא חֲפָצֶךָ וְדָבַר דְּבַר. וְשָׁנִינוּ,

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, הַסְּעוּדָה הַשְּׁלִישִׁית
 שֶׁל שַׁבָּת, כְּשֶׁנִּקְרָה בָּהּ אוֹרְתָא, הֲאִם
 עוֹזְבִים אוֹתָהּ אוּ לָא עוֹזְבִים אוֹתָהּ? אִם
 לָא עוֹזְבִים אוֹתָהּ, נִמְצָא הָאוֹרְתָא דְּחֵזִי
 מִשְׁלַחֲנָא הַמְלִיךְ. וְאִם עוֹזְבִים אוֹתָהּ, נִמְצָא
 פְּגִימָא בְּשְׂלַחֲנָא הַמְלִיךְ.

אָמַר לוֹ רַבִּי שְׂמַעוֹן אָבוּי, לְמַלְכָּא שְׂנִיקְרָה
 לוֹ אוֹרְתָא, וְלָקַח מֵאָכַל מִלְּפָנָיו וְהַעֲלָהּ

דָּבָר, וְתִנֵּן חֶפְצְךָ כְּתִיב, בְּגִין דְּהָא יוֹמָא כָּל
מְהֵימְנוּתָא אֶתְקַשֵּׁר בֵּיהּ.

אָמַר לִיה רַבִּי אֶלְעָזָר, וְהִיךְ עֲבִידְנָא דְלָא
לְסִדְרָא (ס"א לְסִלְקָא) סְעוּדָתָא דְמִלְכָּא
לְאוֹשְׁפִיזָא, דְּהָא אַרְבִּיסָר דְּחַל לְהִיזֵת בְּשַׁבָּת,
סִלְקָא סְעוּדָתָא דְמִלְכָּא לְפִסְחָא, אַף עַל גַּב דְּלָאוּ
אִיהוּ אוֹשְׁפִיזִיהּ.

אָמַר לִיה חֲכִי אָמִינָא דְאִי הוּא אוֹשְׁפִיזִיהּ, (כָּל חַוְוָא
יוֹמָא) יִכְלָא לְסִלְקָא לִיה, וְאִי לָאו לָא סִלְקָא
לִיה. וְאִי גִימָא דִּיד דְּחַל (דף צ"ה ע"א) לְהִיזֵת בְּשַׁבָּת,
אֶתְדַחֲיָא סְעוּדָתָא דְמִלְכָּא מִקְמִי סְעוּדָתָא
דְּפִסְחָא. שְׂאֵנִי פִסַּח, דְּסְעוּדָתָא דְשַׁבָּת אֶתְדַחֲיָא
בְּכַמְהָ גְּוֹנִין. חַד, בְּגִין מִצּוֹת וּמְרוּזִים, דְּבָעֵי בַר
נָשׁ דִּישְׁתַּבַּח תְּאִיבָא. וְחַד, בְּגִין פִּסְחָא וְהָא נְהִמָּא
לָא אֶשְׁתַּבַּח מוֹ' שְׁעוֹת וּלְמַעְלָה, דְּסִדְוֵרָא דְפִתּוּרָא
בְּלָא נְהִמָּא, לָאו הוּא סִדְוֵרָא.

לשון הקודש

אָמַר לוֹ, כֶּף אָנִי אוֹמֵר, שְׂאֵם הוּא
הָאוֹרַח שְׁלוֹ – (כָּל אוֹתוֹ יוֹם) יְכוּל לְהַעֲלוֹת
אוֹתוֹ, וְאֵם לֹא – אֵינּוּ מַעֲלָה אוֹתוֹ. וְאֵם
נֹאמֵר שִׁיד שְׁחַל לְהִיזֵת בְּשַׁבָּת, נְדַחֲיָת
סְעוּדַת הַמְּלָךְ מִלְּפָנֵי סְעוּדַת הַפִּסַּח –
שׁוּנְהָ הַפִּסַּח, שְׁסְעוּדַת שַׁבָּת נְדַחֲיָת
מִכַּמְהָ גְּוֹנִים: אַחַד בְּשָׁבִיל מִצּוֹת

חֶפְצְךָ כְּתוּב, מְשׁוּם שְׂבִיּוּם זֶה נִקְשָׁרַת בּוֹ
כָּל הָאָמוּנָה.

אָמַר לוֹ רַבִּי אֶלְעָזָר, וְאִיךְ אָנּוּ עוֹשִׂים
שְׁלֹא לְעֵרֶךְ (לְסִלְקָא) סְעוּדַת הַמְּלָךְ לְאוֹרַח,
שְׁחֵרֵי אַרְבַּעָה עָשָׂר שְׁחַל לְהִיזֵת בְּשַׁבָּת,
עוֹלָה סְעוּדַת הַמְּלָךְ לְפִסְחָא, אַף עַל גַּב
שְׂאֵינּוּ הָאוֹרַח שְׁלוֹ.

וְאֵי תִימָא בְּחַמְרָא, חַמְרָא שְׂאֲרִי, בְּגִין דְּתֵאִיב (ס"א)
 דְּגִרִיר ס"א דְּגִבִיר) לָבֵא. אֲבָל מִזְמִי אֲשֶׁתִּדְלָנָא דְלֹא
 בְּטִילָנָא סְעוּדָתָא דְשַׁבְּתָא, אֲפִילוּ אֵינֹן יוֹמֵי,
 דְּאֲשֶׁתִּבַּח פִּיה. בְּהֵאֵי יוֹמָא חֲקַל דְּתַפּוּחִין קַדִּישִׁין
 אֲתַבְּרֵךְ, וּמִתְבְּרָכֹן עֲלָאִין וְתַתָּאִין, וְהֵאֵי יוֹמָא
 קְשׁוּרָא הוּא דְּאוּרֵייתָא.

אָמַר רַבִּי אַבְא, הָכִי הוּא עֶבֶד רַבִּי שְׂמַעוֹן,
 בְּזַמְנָא דְּאֲסִתְּלַק סְעוּדָתָא דְשַׁבְּתָא, מְסִידֵר
 פְּתוּרִיה וְאֲשֶׁתִּדְלַל בְּמַעֲשֵׂה מְרֻכְבָּה, וְהוּא אָמַר הָא
 סְעוּדָתָא דְּמִלְכָא דִּיִּיתִי לְמִיכַל גַּבְאִי. בְּגִינֵי כֵךְ,
 שַׁבְּתָא, אֲשֶׁתִּבַּח בְּכֹלָא עֲדִיף מִכָּל זְמַנִּין וְחִנִּין, וְאֲקַרִי
 קִדְשׁ וְלֹא מִקְרָא קִדְשׁ.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, פְּלִתוּ מוֹעֲדִים מִקְרָאֵי קִדְשׁ
 קְרִינֵן בְּהוּ. אֲבָל נִפְקֵי רֵאשׁ הַשָּׁנָה וַיּוֹמָא

 לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ

הַזֶּה הוּא הַקְשׁוּר שֶׁל הַתּוֹרָה.
 אָמַר רַבִּי אַבְא, כֵּךְ הָיָה עוֹשֶׂה רַבִּי
 שְׂמַעוֹן בְּזִמְנֵי שְׁעֵלְתָה סְעוּדַת שַׁבְּתָא, עוֹרֵךְ
 שְׁלַחְנֵנוּ וּמִשְׁתַּדֵּל בְּמַעֲשֵׂה מְרֻכְבָּה, וְהָיָה
 אוֹמֵר: הֲרֵי סְעוּדַת הַמֶּלֶךְ שֶׁנִּבְּא לְאֹכֵל
 אֲצִלִּי. מִשׁוּם כֵּךְ נִמְצְאָת שַׁבְּתָא עֲדִיפָה
 בְּכָל מִכָּל הַזְּמַנִּים וְחִנִּים, וְנִקְרָאת קִדְשׁ
 וְלֹא מִקְרָא קִדְשׁ.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, כָּל הַמוֹעֲדִים קוֹרְאִים
 בְּהֵם מִקְרָאֵי קִדְשׁ. אֲבָל יוֹצְאִים רֵאשׁ

וּמְרוֹרִים, שְׂצָרִיךְ שְׂאָדָם יְהִיָה תֵאֵב.
 וְאֶחָד מִשׁוּם פֶּסַח. וְהֲרֵי לֶחֶם אֵינֹן נִמְצָא
 מִשֵּׁשׁ שְׁעוֹת וּמַעֲלָה, שְׂעָרִיכַת הַשְּׁלֶחֶן
 כָּלִי לֶחֶם אֵינָה עֲרִיכָה.

וְאֵם תֵּאֵמַר בְּגִין - בְּגִין מִתְר, מִשׁוּם
 שְׁהֵלֵב תֵּאֵב (שְׁגוּרָה ס"א שְׁגוּבָה). אֲבָל מִימֵי
 הַשְּׁתַּדְּלִתִּי שְׁלֹא בְּטַלְתִּי סְעוּדַת שַׁבְּתָא,
 אֲפִלוּ אוֹתָם יָמִים שְׁנִמְצָא בּוּ. בַּיּוֹם הַזֶּה
 שְׂדָה הַתַּפּוּחִים הַקְּדוּשִׁים מִתְבְּרָךְ,
 וּמִתְבְּרָכִים עֲלֵינוּנִים וְתַחְתּוֹנִים, וְהַיּוֹם

דְּכַפּוּרָא דְלֹא אֲשַׁתְּכַח בְּהוּ חֲדוּתָא, דְּהָא אֵינוֹן
 דִּינָא הוּוּ, אֲבָל אֵלִין תִּלְתָּא, זְמִינִין מְקַדְּשֵׁי,
 לְחֲדוּתָא לְכֻלָּא, לְאַשְׁתַּעֲשְׂעָא בְּהוּ בְּקוּדְשָׁא בְּרִיד
 הוּא, הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (דברים יב) וּשְׂמַחְתֶּם לִפְנֵי יי'
 אֱלֹהֵיכֶם, וּכְתִיב (דברים כז) וּשְׂמַחְתָּ לִפְנֵי יי' אֱלֹהֶיךָ.
 בְּהָאֵי יוֹמָא דְשַׁבְּתָא, אֲתַנְשִׂי כָּל צַעְרָא וְכָל רוּגְזָא
 וְכָל דוּחְקָא מִכָּל עֲלָמָא, בְּגִין דְּאִיהוּ יוֹמָא
 דְּהִילוּלָא דְמַלְכָּא, דְּנִשְׁמַתִּין אֶתְוֹסְפִין, פְּגִוּוֹנָא
 דְּעֲלָמָא דְאֲתִי.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק לְרַבִּי יְהוּדָה, כְּתִיב (שמות כ) זְכוֹר
 אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ, וְתַנִּינָן זְכָרְהוּ עַל
 הַיּוֹם, אָמַרְי עַל הַיּוֹם. אָמַר לִיה, בְּגִין דִּיין חֲדוּתָא
 דְּאֹרְיִיתָא, וַיִּנָּא דְּאֹרְיִיתָא, חֲדוּתָא הוּא דְּכֻלָּא.
 וְהָאֵי יי'ן חֲדֵי לְמַלְכָּא, וְהָאֵי יי'ן מְעַטְרָא לְמַלְכָּא
 בְּעַטְרוֹי, הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (שיר השירים ג) צְאִינָה וּרְאִינָה

לשון הקודש

משום שהוא יום הלולת המלך, שגשגות
 מתוספות, כמו שהעולם הבא.
 אָמַר רַבִּי יִצְחָק לְרַבִּי יְהוּדָה, כְּתוּב
 (שמות כ) זְכוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ,
 וְשַׁנִּינוּ, זְכָרְהוּ עַל הַיּוֹם. לָמָּה עַל הַיּוֹם?
 אָמַר לוֹ, מִשּׁוּם שְׁנֵינן הוּא שְׂמַחַת
 הַתּוֹרָה, וַיִּנָּה שֶׁל תּוֹרָה הוּא שְׂמַחַת
 הַכֹּל. וְהַיּוֹם הַזֶּה מְעַטֵּר אֶת הַמֶּלֶךְ

השנה ויום כפור שלא נמצאת בהם
 שמחה, שהרי הם דין הם, אבל אלו
 השלשה זמנים מהקדש לשמחת הכל,
 להשתעשע בהם בקדוש ברוך הוא. והו
 שבתוב (דברים יב) וּשְׂמַחְתֶּם לִפְנֵי ה'
 אֱלֹהֵיכֶם, וּכְתוּב (שם כז) וּשְׂמַחְתָּ לִפְנֵי ה'
 אֱלֹהֶיךָ. ביום השבת הזה נשבת כל
 הצער וכל הרגז וכל הדחק מכל העולם,

בְּנוֹת צִיּוֹן בְּמִלְךָ שְׁלֹמֹה בַּעֲטָרָה שְׁעֵטָרָה לֹא אָמוֹ.
 וְתַנִּינֵן בְּכֹלָא בַּעֲיִיא לְאַחֲזָאָה בַר נָשׁ עֹבְדָא. דְּלֹא
 אֲשַׁתְּבַח קַדְשָׁה אֱלֹא בִיּוֹן, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר (שיר השירים
 א) כִּי טוֹבִים דְּדִידְךָ מִיּוֹן, מִיּוֹן אֵינוֹן טַבְּאָן, נִזְבִּירָה
 דְּדִידְךָ מִיּוֹן. וְעַל דָּא קְדוּשָׁה דְשַׁבַּת בִּיּוֹן, וְהָא
 אוֹקְמוּהָ, וְהָא אֲתַמַּר.

וּבַחֲדָשׁ הָרֵאשׁוֹן בְּאַרְבַּעַה עָשָׂר יוֹם לַחֲדָשׁ
 וְגו' (ויקרא כג) רַבִּי חֲזִיא פְּתַח, (שיר השירים
 ה) אֲנִי יֹשְׁנָה וְלִבִּי עַר קוֹל דְּדוּדֵי דוֹפֵק וְגו'. אָמַרְהָ
 כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, אֲנִי יֹשְׁנָה בְּגִלּוֹתָא דְּמַצְרַיִם, דִּהּוּ
 בְּנִי בְּשַׁעֲבּוּדָא דְּקִשְׁיֹו. וְלִבִּי עַר, לְנִטְרָא לְהוּ דְּלֹא
 יִשְׁתִּיעִיוֹן בְּגִלּוֹתָא. קוֹל דְּדוּדֵי דוֹפֵק, דָּא קְדֻשָׁא בְּרִידְ
 הוּא, דְּאָמַר (שמות ו) וְאָזְכֹּר אֶת בְּרִיתִי.

לשון הקודש

לְחֲדָשׁ וְגו'. רַבִּי חֲזִיא פְּתַח, (שם ה) אֲנִי
 יֹשְׁנָה וְלִבִּי עַר קוֹל דְּדוּדֵי דוֹפֵק וְגו'. אָמַרְהָ
 כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, אֲנִי יֹשְׁנָה - בְּגִלּוֹת
 מַצְרַיִם, שְׁהִיוּ בְּנֵי בְּשַׁעֲבּוּד שֶׁל קִשְׁיֹו.
 וְלִבִּי עַר - לְשַׁמַּר אוֹתָם שְׁלֹא יִכְלוּ
 בְּגִלּוֹת. קוֹל דְּדוּדֵי דוֹפֵק - זֶה הַקְּדוּשׁ
 בְּרִידְ הוּא, שְׁאָמַר (שמות א) וְאָזְכֹּר אֶת
 בְּרִיתִי.

בַּעֲטָרוֹתֵינוּ. זֶהוּ שְׁכַתוֹב (שיר א) צְאִינָה
 וְרֵאִינָה בְּנוֹת צִיּוֹן בְּמִלְךָ שְׁלֹמֹה בַּעֲטָרָה
 שְׁעֵטָרָה לֹא אָמוֹ. וְשַׁנִּינוּ, בְּכֹל עָרִיד
 לְהֵרָאוֹת אָדָם מַעֲשֵׂה. שְׁלֹא נִמְצְאוֹת
 קַדְשָׁה אֱלֹא בִיּוֹן, כְּמוֹ שְׁנֵאמַר (שיר א) כִּי
 טוֹבִים דְּדִידְךָ מִיּוֹן, מִיּוֹן הֵם טוֹבִים,
 נִזְבִּירָה דְּדִידְךָ מִיּוֹן. וְעַל כֵּן קַדְשָׁה שֶׁל
 שַׁבַּת בִּיּוֹן, וְהֵרִי פְּרֻשָׁה, וְהֵרִי נִתְבָּאָר.
 וּבַחֲדָשׁ הָרֵאשׁוֹן בְּאַרְבַּעַה עָשָׂר יוֹם

פְּתַחֵי לִי פֶתַח כְּחוֹדָא דְמַחְטָא, וְאַנָּא אֶפְתַּח
 לְךָ פְּרַעִין עֲלָאִין. פְּתַחֵי לִי אַחְתִּי, דְּהָא
 פֶּתַח לְאַעְלָא לִי, בְּךָ הוּא, דְּלֹא יִיעֲלוּן לְגַבְאֵי בְּנֵי
 אֲלָא בְּךָ, אַנְתָּ הוּא פֶּתַח לְאַעְלָא לִי (בְּךָ), אִי אַנְתָּ
 לֹא תִפְתַּח פֶּתַחְךָ, הָא אַנָּא סְגִיר. דְּלֹא יִשְׁכַּחוּן לִי.
 בְּגִין בְּךָ, פְּתַחֵי לִי. פְּתַחֵי לִי וְדָאֵי. וְעַל דָּא אָמַר
 דְּוֹד, כִּד בָּעָא לְאַעְלָא לְמַלְפָּא, אָמַר (תהלים קיח) פְּתַחוּ
 לִי שַׁעְרֵי צְדָק, אָבֹא בָם אוֹדָה יְהוָה. זֶה הַשַּׁעַר לַיְיָ,
 דָּא הוּא פֶּתַח וְדָאֵי לְאַעְלָא לְמַלְפָּא. זֶה הַשַּׁעַר
 לַיְיָ, לְאַשְׁכַּחַת לִיהוָה, וְלֹא תִדְבַקַּא בֵּיתָהּ, וְעַל דָּא פְּתַחֵי
 לִי אַחְתִּי רַעֲיָתִי שְׂרָאשֵׁי וְגו'. בְּגִין לְאַוְדְּוֹנָא עַמְדָּךָ,
 וְלִמְהוּי עַמְדָּךָ בְּשָׁלָם דְּעֲלָמִין.

תָּא חַזִּי, בְּשַׁעְתָּא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא הָוָה קָטִיל
 לְבוּכְרֵי דְּמַצְרָאֵי, כָּל אֵינּוֹן דְּקָטִיל בְּפַלְגוֹת

לשון הקודש

לְהַכְנִס לְמַלְכָּךָ, אָמַר (תהלים קיח) פְּתַחוּ לִי
 שַׁעְרֵי צְדָק אָבֹא בָם אוֹדָה יְהוָה. זֶה הַשַּׁעַר
 לַה', זֶהוּ וְדָאֵי הַפֶּתַח לְהַכְנִס לְמַלְכָּךָ. זֶה
 הַשַּׁעַר לַה', לְמַעַא אוֹתוֹ וּלְהַדְבֵּק בּוֹ,
 וְעַל כֵּן פְּתַחֵי לִי אַחְתִּי רַעֲיָתִי שְׂרָאשֵׁי
 וְגו'. כִּדִּי לְהוֹדוֹנָא עַמְדָּךָ, וְלְהִיוֹת עַמְדָּךָ
 בְּשָׁלָם לְעוֹלָמִים.

בַּא רְאָה, בְּשַׁעָה שֶׁהַקּוּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא

פְּתַחֵי לִי פֶתַח כְּחוֹדָא שֶׁל מַחְטָא, וְאַנָּי
 אֶפְתַּח לְכֶם שַׁעְרִים עֲלִיוֹנִים. פְּתַחֵי לִי
 אַחְתִּי, שְׁהֲרֵי הַפֶּתַח לְהַכְנִס אוֹתִי הוּא
 בְּךָ, שְׁלֹא יִכְנָסוּ אֲעֲלִי בְּנֵי אֲלָא בְּךָ, אַתָּ
 הוּא הַפֶּתַח לְהַכְנִס אוֹתִי (בְּךָ). אִם אַתָּ
 לֹא תִפְתַּחֵי פֶתַחְךָ, הָרִי אֲנִי סְגוּר, שְׁלֹא
 יִמְצְאוּ אוֹתִי. מִשּׁוֹם כֵּךָ פְּתַחֵי לִי. פְּתַחֵי
 לִי וְדָאֵי. וְעַל כֵּן אָמַר דְּוֹד, בְּשַׁרְעָה

לִילִיָּא, וְאַחִית דְּרַגִּין מְעִילָא לְתַתָּא. בִּיה שַׁעְתָּא
 עָאלוּ יִשְׂרָאֵל בְּקִיּוּמָא דְאֵת קְדִישָׁא, אֲתַגְזְרוּ
 וְאַשְׁתַּתְּפוּ בְּכַנְסַת יִשְׂרָאֵל, וְאַתְאַחְדוּ בָּהּ. כְּדִין
 הָהוּא דְמָא אֲחֻזְיָא לִיה עַל פְּתַח. וְתֵרִין דְּמִי הָוּ,
 חַד דְּפִסְתָּא, וְחַד דְּמָא דְאֲתַגְזְרוּ. וְהָוּ רָשִׁים עַל
 פְּתַח, רְשִׁימָא דְמַהִימְנוּתָא, חַד הָכָא וְחַד הָכָא
 וְחַד בִּינֵייהוּ, וְהָא אֲתַמַּר, (שמות יב) וְנָתַנוּ עַל שְׁתֵּי
 הַמְּזוּזוֹת וְעַל הַמַּשְׁקוּף, בְּגִין לְאַחֲזָא מַהִימְנוּתָא.

וּבְאֲרַבְעָה (נ"א וּבַחֲמִשָּׁה) עֶשֶׂר, הָא אֲתַמַּר, דְּהָא
 כְּדִין מְבַטְלִין חָמִין וּשְׁאוּר,
 וְאַסְתַּלְקוּ יִשְׂרָאֵל מִרְשׁוּתָא אַחְרָא, וְאַתְעַקְרוּ מִנֵּיהּ,
 וְאַתְאַחְדוּ בְּמַצָּה, (דף צ"ה ע"ב) קְשׁוּרָא קְדִישָׁא. בְּתַר
 דְאֲתַגְזְרוּ, עָאלוּ בָּהּ, עַד דְאֲתַפְרְעוּ, וְאַתְגַּלְיָא
 רְשִׁימָא דְלַהוֹן, וּכְדִין יְהֵב לְהוֹן קְשׁוּרָא, בְּאַתַּר

לשון הקודש

בינייהם, והרי נאמר (שמות יב), ונתנו על
 שתי המזוזות ועל המשקוף, כדי
 להראות אמונה.

ובארבעה (ובחמשה) עשר, הרי נאמר,
 שהרי אז מבטלים חמין ושאוּר, והתעלו
 ישראל מרשות האחרת, ונעקרו ממנה
 ונאחזו במצה, הקשר הקדוש. אחר
 שנמולו נכנסו בה, עד שנפרעו והתגלה
 הרשם שלהם, ואז נתן להם קשר במקום

היה הורג את בכורי מצרים, כל אותם
 שהרג בהצות הלילה והוריד דרגות
 ממעלה למטה, באותה שעה נכנסו
 ישראל בקיום של האות הקדוש, נמולו
 והשתתפו עם כנסת ישראל, ונאחזו בה.
 אז אותו הדם הראו אותו על הפתח.
 ושני דמים היו – אחד של הפסת, ואחד
 הדם שנמולו. והיה רשום על הפתח רשם
 האמונה, אחד כאן ואחד כאן ואחד

עֲלָאָה, בְּקִשׁוּרָא דְמַהֲיִמְנוּתָא, בְּאַתְרֵי דְכְּתִיב, (שמות טז)
 הִנְנִי מְמַטֵּיר לָכֶם לֶחֶם מִן הַשָּׁמַיִם, מִן הַשָּׁמַיִם
 דִּי יִקָּא, וְהָא אוֹקְמוּהָ.

תָּא חַוִּי, בְּאַרְבִּיסַר (נ"א בְּחַמִּיסַר) בְּשַׁעֲתָא דְזוּוּגָא
 דְסִיחָרָא אֲשַׁתְּכַח בְּשְׁלִימוֹ עִם שְׁמַשָּׁא,
 וְכַתְרִין תַּתְּאִין לָא מִשְׁתַּכְּחִין כָּל כַּךְ בְּעֵלְמָא, דְהָא
 בְּחֻדְתוּתֵי דְסִיחָרָא, זִינִין בִּישׁוּן מִשְׁתַּכְּחִין, וּמִתְעָרִי
 לְאַתְפִּשְׁטָא בְּעֵלְמָא. וּבְשַׁעֲתָא דְזוּוּגָא דְסִיחָרָא
 אֲשַׁתְּכַח בְּנִהִירוֹ דְשְׁמַשָּׁא בְּשְׁלִימוֹ, מִתְכַּנְּשִׁי כְּלָהוּ
 לְאַתְרֵי חַד, וְקַדוּשֵׁי מְלָפָא אֲתַעְרוּ. כְּדִין כְּתִיב (שמות יב)
 לַיִל שְׁמוֹרִים הוּא לַיִל, דְהָא זוּוּגָא קַדִּישָׁא
 אֲשַׁתְּכַח, וְהוּא שְׁמוֹרִים בְּכֻלָּא.

רַבִּי אַחָא אָמַר, בְּגִין כַּךְ תִּקְוִינָא דְכֻלָּא (נ"א)
 דְכֻלָּא) בְּהָהוּא יוֹמָא, וּבְלֵילֵיאָא אֲשַׁתְּכַח
 יִשׁוּבָא דְבֵיתָא, וְוִי לְאִינוּן דְלֹא מְבַנֵּי בֵיתָא

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

לְהַתְפַּשֵּׁט בְּעוֹלָם. וּבְשַׁעֲתָא שְׁהוּוּגָא שְׁל
 הַלְבָנָה נִמְצָא בְּאוּרֵי הַשְּׁמַשׁ בְּשִׁלְמוֹת,
 כָּלֵם מִתְכַּנְּסִים לְמָקוֹם אַחֵר, וְהַקְדָּשׁוֹת
 שֶׁל הַמֶּלֶךְ מִתְעוֹרְרוֹת. אִזְ כְּתוּב, (שם יב)
 לַיִל שְׁמֹרִים הוּא לַה, שְׁהִרֵי הַזּוּוּגָא הַקְדוּשׁ
 נִמְצָא, וְהוּא שְׁמוֹרִים כְּכֹל.

רַבִּי אַחָא אָמַר, מִשּׁוּם כַּךְ תִּקְוִינָא שְׁל הַכֹּל
 (שֶׁל הַכֻּלָּא) הוּא בְּאוּרֵי יוֹם, וּבְלֵילָא נִמְצָא

עֲלִיוֹן, בְּקִשְׁרֵי שֶׁל הָאֲמוּנָה, בְּמָקוֹם
 שְׁכֵתוֹב (שמות טז) הִנְנִי מְמַטֵּיר לָכֶם לֶחֶם מִן
 הַשָּׁמַיִם, מִן הַשָּׁמַיִם דּוֹקָא, וְהִרֵי פְרֻשׁוּתָא.
 בַּא רְאָה, בְּאַרְבַּעָה (בְּחַמִּישָׁה) עֶשְׂרֵי, בְּשַׁעֲתָא
 שְׁזוּוּגָא הַלְבָנָה נִמְצָא בְּשִׁלְמוֹת עִם
 הַשְּׁמַשׁ, וְהַתְּחִתּוֹנִים לֹא
 נִמְצָאִים כָּל כַּךְ בְּעוֹלָם, שְׁהִרֵי בְּחֻדְשׁ
 הַלְבָנָה נִמְצָאִים מִיָּנִים רְעִים, וּמִתְעוֹרְרוֹים

בְּיַהוּ, כִּד אֶתְאֵן לְאַזְדוּנָא אֲזַרְיִיתָא (ס"א)
 אַרְוִיבָא) כִּתְדָא, וְוִי לְאַיְנוֹן דְּלֵא אֲשַׁתְּמוּדְעָן גְּבִייהוּ.
 בְּנִין כִּד יִשְׂרָאֵל קְדִישִׁין מְתַקְנִין לֹון בֵּיתָא, כָּל
 הַהוּא יוֹמָא, וְעַל יַדֵּיהוּ, עֵיְלִי מָאן דְּעֵיְלִי,
 וְאַיְנוֹן חֲדָאן וְזַמְרָן תְּרֻוּיְהוּ וְפִאִין אֵינֹון יִשְׂרָאֵל
 בְּעֵלְמָא דִּין וּבְעֵלְמָא דְאַתִּי.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי לָמָּה לָן לְאַטְרָחָא כּוּלֵי הַאי, קָרָא
 שְׁלִים הוּא, דְּהָא בְּהַאי לִילְיָא, זְוִיגָא עֲלָאָה
 קְדִישָׁא אֲתַעַר וְאַשְׁתַּבַּח, הָדָא הוּא דְכַתִּיב, (שמות
 יב) הוּא הַלִּילָה הַזֶּה לַיְיִ שְׁמוֹרִים, מָאִי שְׁמוֹרִים.
 תְּרִי, זְוִיגָא דְסִיְהָרָא בְּשִׁמְשָׁא. לְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 לְדוֹרְתָם, דְּהָא מִפְּאֵן וְלַחֲלָאָה, אֲתַאֲחִדוּ וְאַתְקַשְׁרוּ
 בְּקַשׁוּרָא דְשָׁמָא קְדִישָׁא, וְנִפְקוּ מִרְשׁוּתָא אַחְרָא.
 בְּנֵינִי כִּד בְּאַרְבַּעָה עָשָׂר, מְתַקְנִי גְרַמְיְהוּ, וּמְבַעְרִי

לשון הקודש

מקרא שלם הוא, שהרי בלילה הזה הזווג
 העליון הקדוש מתעורר ונמצא. זהו
 שפתוב הוא הלילה הזה לה' שמרים. מה
 זה שמרים? שנים, הזווג של הלבנה עם
 השמש. לכל בני ישראל לדורתם, שהרי
 מכאן והלאה נתאחדו ונקשרו בקשר של
 השם הקדוש ויצאו מרשות אחרת.
 משום כך בארבעה עשר מתקנים את
 עצמם, ומבערים חמץ מביניהם ונכנסים

הישוב של הבית. אוי לאותם שאינם
 מבני הבית, בשבאים להזדונג התורה
 (האריות) יחד. אוי לאותם שלא נודעים
 אצלם. משום כך ישראל הקדושים
 מתקנים להם הבית כל אותו היום, ועל
 ידם נכנסים מי שנגנבים, והם שמחים
 ומזמרים שניהם. אשריהם ישראל
 בעולם הזה ובעולם הבא.

אמר רבי יוסי, למה לנו להטריח כל זה,

חֶמֶץ מִבִּינֵיהוּ, וְעֵילִי בְּרִשׁוֹתָא קְדִישָׁא, וּבְדִין
מִתְעַטְרִי חֶתָן וּבְכֵלָה, בְּעַטְרוֹי דְּאִימָא עֲלָאָה, וּבְעֵי
בַר נָשׁ לְאַחֲזָאָה גְּרַמְיָה דְּאִיהוּ בַר חוֹרִין.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, הֵינִי אַרְבַּע פְּסִי דְּהַהוּא לִילִיָּא
אֲמַאי. אָמַר רַבִּי אַבָּא, הָא אִוְקְמוּהָ
חֲבַרְיָא, לְקַבִּיל ד' גְּאֻלוֹת. אֲבָל שְׁפִיר הוּא
בְּסַפְרָא דְּרַב יִיסָא סַבָּא, דְּקָאָמַר הוּאִיל וְזוּוּנָא
קְדִישָׁא אֲשֶׁתִּכַּח בְּהַאי לִילִיָּא בְּכָל סַטְרִין, וְזוּוּנָא
הוּא בְּאַרְבַּע קְשָׁרִין, דְּאֵינֵוּן ד' דְּרַגְיִין, וְלֹא
מִתְפָּרְשִׁי דָּא מִן דָּא, כִּד זְוּוּנָא דָּא אֲשֶׁתִּכַּח, וְאַנְן
בְּחֻדְוֹתָא דְּלַהוֹן אֲתַעְרַנָּא, בְּגִין דְּהָא זְכִינָא בְּהוּ,
דְּמֵאן דְּאֲחִיד בְּדָא, זְכִי בְּכֵלָא. וְעַל דָּא אֲשֶׁתִּנִּי
לִילִיָּא דָּא מְכָל שְׁאָר לִילְוֹן, וּבְעֵינָן לְמַעַבְד שְׂמָא
בְּכֵלָא, וְלְמַחְדֵי בְּהַאי לִילִיָּא, בְּגִין דְּחֻדְוֹתָא הוּא
לְעֵילָא וְתַתָּא.

לשון הקודש

בְּלִילָה הָזֶה בְּכָל הַצְּדִידִים, וְהוּוּג הוּא
בְּאַרְבַּעָה קְשָׁרִים, שְׁהִם אַרְבַּע דְּרַגּוֹת,
וְלֹא נִפְרָדִים זֶה מִזֶּה, כְּשֶׁהוּוּג הָזֶה
נִמְצָא, וְאַנְוּ בְּשִׁמְחָתָם מִתְעוֹרְרִים, מִשׁוּם
שְׁחַרְי זְכִינְוּ בְּהֵם, שְׁמִי שְׂאוּחֻז בְּזֶה –
זֹכֶה בְּכָל. וְעַל כֵּן הִשְׁתַּנְּה הַלִּילָה הָזֶה
מְכָל שְׁאָר הַלִּילוֹת, וְצָרִיכִים לַעֲשׂוֹת שֵׁם
בְּכָל וְלִשְׁמַח בְּלִילָה הָזֶה, מִשׁוּם שְׁשִׁמְחָה

לְרִשׁוֹת הַקְּדוּשָׁה, וְאִזּוּ מִתְעַטְרִים חֶתָן
וּבְכֵלָה בְּעַטְרוֹת הָאֵם הַעֲלִינָה, וְצָרִיד
אָדָם לְהִרְאוֹת אֶת עַצְמוֹ בֶּן חוֹרִין.
אָמַר רַבִּי יוֹסִי, אַרְבַּע הַכּוֹסוֹת הִלְלוּ שַׁל
אוֹתוֹ הַלִּילָה לְמָה? אָמַר רַבִּי אַבָּא, הָרִי
פְּרִשׁוּהַ הַחֲבַרְיִים, כְּגִיד אַרְבַּע גְּאֻלוֹת.
אֲבָל יָפָה הוּא בְּסַפְרוֹ שַׁל רַב יִיסָא סַבָּא,
שְׂאָמַר, הוּאִיל וְהוּוּג הַקְּדוּשׁ נִמְצָא

וְעוֹד אָמַר, דְּאַרְבַּע אֲלִין אַרְבַּע גְּאִילוֹת קָרִינוּ
 לָהּ. מָאֵי טַעְמָא. בְּגִין דְּהָאֵי דְרַגְנָא
 בְּתַרְאָה, גּוֹאֵל אֶתְקָרִי, (בראשית מח) הַמְּלֶאךָ הַגּוֹאֵל.
 וְלֹא אֶקְרִי גּוֹאֵל, אֶלְא עַל יְדָא דְדְרַגְנָא אַחְרָא
 עֲלָאָה, דְּקִיָּמָא עָלָה וְנִהִיר לָהּ. וְדָא לֹא אֶפְיֵק לָהּ
 נְהוּרָא, אֶלְא בְּאֲלִין תִּרְיִן (ס"א בְּאִינוּן בְּרִינִין) דְּרַגְנִין
 דְּעָלִיָּה. אֶשְׁתַּכַּח, דְּד' אֲלִין אַרְבַּע גְּאִילוֹת נִינְהוּ.

רַבִּי יְהוּדָה שָׁאֵל לְרַבִּי אַבְא, הָאֵ אֵתִיב (ס"א הָאֵ
 דְּכְתִיב) שְׁבַעַת יָמִים שְׂאוֹר לֹא יִמְצָא בְּבִתְיָכֶם,
 וְחֲדוּתָא הוּא כָּל שְׁבַעָה, אֶמְאֵי לֹא אֶשְׁתַּלִּים הַלֵּל
 כָּל ז' יוֹמִין, כְּמוֹ בְּסִפּוֹת, דְּאֶשְׁתַּכַּח ח' יוֹמִין הַלֵּילָא,
 בְּשִׁלְמוֹ דְּחֲדוּתָא כָּל יוֹמָא וְיוֹמָא.

אָמַר לִיה שְׁפִיר קְאָמְרַת, אֲבָל יְדִיעָא הוּא, דְּהָא
 הָכָא לֹא אֶתְקַשְׁרוּ יִשְׂרָאֵל כָּל כּוּךְ בְּכִלְאֵי.

 לשון הקודש

היא למעלה ולמטה.

ארבע גאלות.

רַבִּי יְהוּדָה שָׁאֵל אֶת רַבִּי אַבְא, הֲרִי
 כְּתוּב (דוד שְׁתוּב) שְׁבַעַת יָמִים שְׂאוֹר לֹא
 יִמְצָא בְּבִתְיָכֶם, וְשִׁמְחָה הוּא כָּל שְׁבַעָה,
 לְמָה לֹא נִשְׁלַם הַלֵּל כָּל שְׁבַעַת הַיָּמִים
 כְּמוֹ בְּסִפּוֹת, שְׁנִמְצָא שְׁמוּנָה יָמִים הַלֵּל,
 בְּשִׁלְמוֹת שֶׁל שְׁמְחָה כָּל יוֹם וְיוֹם?

אָמַר לוֹ, יָפָה אֶמְרַת, אֲבָל יְדוּעַ הוּא,
 שְׁהָרִי כְּאֵן לֹא נִקְשְׁרוּ יִשְׂרָאֵל כָּל כּוּךְ

וְעוֹד אָמַר, שְׂאֲרַבַּע אֵלּוּ אַרְבַּע גְּאִילוֹת
 קוֹרְאִים לָהֶם. מָה הַטַּעַם? מִשּׁוּם
 שֶׁהַדְרָגָה הָאֲחֵרוֹנָה הִזוּ נִקְרְאוֹת גּוֹאֵל,
 הַמְּלֶאךָ הַגּוֹאֵל. וְלֹא נִקְרְאוֹת גּוֹאֵל אֶלְא
 עַל יְדֵי דְרַגְנָה אַחְרַת עֲלִיוֹנָה שְׁעוּמְדַת
 עָלֶיהָ וּמְאִירָה לָהּ, וְזוֹ לֹא מוֹצִיָּאָה לָהּ
 אוֹר, אֶלְא בְּשִׁתֵּי (פּאוּתוֹן דְּרֻגוֹת) הַדְרָגוֹת
 הַלְלוּ שְׁעָלִיו. נִמְצָא שְׂאֲרַבַּע אֵלּוּ הֵן

בְּמָה דְאִתְקַשְׁרוּ לְבַתָּר. בְּגִין כִּד בְּהַאי לִילְיָא,
 דְזוּוּגָא אֲשֶׁתִּכַּח (בְּכַל אֵינִין דְרַגְיִין עֲלָיִין) וְחֲדוּוּתָא דְכֻלָּא
 אֲשֶׁתִּכַּח, וְיִשְׂרָאֵל אִתְקַשְׁרוּ בְּהַאי חֲדוּוּתָא,
 עֲבִידָנָא שְׁלִימוֹ, וְהִילְיָא אֲשֶׁתִּלִּים. (אֲבָל פְּאִינִין דְרַגְיִין
 עֲלָיִין) לְבַתָּר אֶף עַל גַּב דְכֻלְהוּ מִשְׁתַּכְּחִי, עַד פְּעֵן
 יִשְׂרָאֵל לָא אִתְקַשְׁרוּ בְּהוּ, וְלָא אִתְפְּרְעוּ לְאִתְגַּלְיָא
 רְשִׁימָא קְדִישָׁא, וְלָא קִבְּלוּ אוֹרֵייתָא, וְלָא עָאלוּ
 בְּמָה דְעָאלוּ לְבַתָּר.

בְּגִין כִּד בְּסִכּוֹת שְׁלִימוֹ דְכֻלָּא אֲשֶׁתִּכַּח בֵּיהּ,
 וְחֲדוּוּתָא דְכֻלָּא יִתִּיר, אֲבָל חָכָא עַד פְּעֵן
 לָא זָכוּ, וְלָא אֲשֶׁתִּכַּח שְׁלִימוֹ בֵּיהּ כֹּל כִּד, אֶף עַל
 גַּב דְאֲשֶׁתִּכְחוּ כָּל ז', לָאוּ הוּא בְּאִתְגַּלְיָא, וְיִשְׂרָאֵל
 עַד לָא אִתְקַשְׁרוּ בְּהוּ כִּדְקָא חֲזִי.

וְעַל דָּא חֲדוּוּתָא דְכֻלָּא וְשְׁלִימוֹ דְהִילְיָא בְּהַאי
 לִילְיָא, בְּגִין הַהוּא חוֹלְקָא דְאִתְקַשְׁרוּ בֵּיהּ.

לְשׁוֹן הַקּוּדֶשׁ

תּוֹרָה, וְלָא נִכְנְסוּ בְּמָה שְׁנִכְנְסוּ אַחַר כִּד.
 מִשׁוּם כִּד בְּסִכּוֹת שְׁלֵמוֹת הַכֹּל נִמְצְאוּ
 בּוֹ וְשִׁמְחָה שֶׁל הַכֹּל יוֹתֵר, אֲבָל פֶּאֶן עַד
 עֲכָשׁוּ לֹא זָכוּ, וְלָא נִמְצְאוּ בּוֹ שְׁלֵמוֹת כֹּל
 כִּד, אֶף עַל גַּב שְׁנִמְצְאוּ כֹּל הַשְּׂבָעָה
 אֵינּוּ בְּהִתְגַּלּוּת, וְיִשְׂרָאֵל מֵרַם נִקְשְׁרוּ
 בְּהֵם כְּרָאוּי.

וְעַל כֵּן שְׁמִיחַת הַכֹּל וְשְׁלֵמוֹת הַהֶלֶל

בְּכַל כְּמוֹ שְׁנִקְשְׁרוּ אַחַר כִּד. מִשׁוּם כִּד
 בְּלִיגָה הָיָה, שְׁזוּוּג נִמְצָא (בְּכַל אוֹתוֹן דְרַגּוֹת
 עֲלִיוּנוֹת) וְשִׁמְחַת הַכֹּל נִמְצְאוּ, וְיִשְׂרָאֵל
 נִקְשְׁרוּ בְּאוֹתָהּ שְׁמִיחָה, עוֹשִׂים שְׁלֵמוֹת,
 וְהִתְלַל נִשְׁלָם. (אֲבָל בְּאוֹתוֹן דְרַגּוֹת עֲלִיוּנוֹת) אַחַר
 כִּד, אֶף עַל גַּב שְׁפָלִים נִמְצְאוּ, עַד פְּעֵת
 יִשְׂרָאֵל לֹא נִקְשְׁרוּ בְּהֵם, וְלָא נִפְרְעוּ
 לְגַלוּת אֶת הָרִשָּׁם הַקּוּדֶשׁ, וְלָא קִבְּלוּ

מֵאֵי טַעֲמָא. דְּכִיּוֹן דְּבַתְּהוּא לִילֵיא זְוֹנָא אֲשֶׁתְּכַח,
 כָּל קִשּׁוּרָא דְכֹלָא אֲשֶׁתְּכַח בְּסִטְרָא דְזְוֹנָא, וְלֹא
 בְּסִטְרָא דְיִשְׂרָאֵל, וְכִד זְוֹנָא אֲשֶׁתְּכַח בְּהַ
 מִשְׁתַּכְּחֵי אֵלִין תִּרְיִן (דף צ"ו ע"א) (ס"א תלת) וְרִגְיִן דְקִיּוֹמִין
 עָלֶהּ. וְכִד אֵלִין מִשְׁתַּכְּחֵי, הָא כָּל גּוּפָא אֲשֶׁתְּכַח
 בְּהוּ, וְכִדִּין שְׁלִימוֹ דְכֹלָא, וְחִדְוּוֹתָא מְכֹלָא, וְחִלִּילָא
 אֲשֶׁתְּלִים, דְּהָא כִדִּין אֲתַעֲפֹרֶת סִיחָרָא בְּכֹלָא.
 אֲכָל לָא לְבַתָּר, דְּכָל יוֹמָא וְיוֹמָא אֲשֶׁתְּכַחֵי,
 וְיִשְׂרָאֵל עַד לָא זָכוּ בְּהוּ, הָא לָא חִלִּילָא שְׁלִימָא,
 כְּמוּ בְּזִמְנִין אַחֲרֵינִין.

אָמַר לִיה רַבִּי יְהוּדָה, שְׁפִיר הוּא, וְהָכִי הוּא וְדָאֵי.
 וְהָא זְמַנָּא אַחְרָא שְׁמַעְנָא לִיה בְּהָאֵי גְוֹנָא,
 וְאַנְשֵׁינָא מְלִי. הַשְׁתָּא מְלָה אַחְרָא בְּעֵינָא לְמַנְדַּע,
 הָא חֲזִינָא בְּפִסְחָא ז', וּבְסִפּוֹת ז', וְשְׁלִימוֹ דְחִדְוּוֹתָא
 בְּיוֹמָא אַחְרָא. בְּשָׁבוּעוֹת, אֲמַאי לָא אֲשֶׁתְּכַחוּ בֵּיה

 לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

וְהַחֲלֵל נִשְׁלַם, שְׁהָרִי אֲזוּ מִתַּעֲפֹרֶת
 הַלְבָנָה בְּכָל, אֲכָל לָא אַחַר כֶּה, שְׁכָל יוֹם
 וְיוֹם נִמְצְאוּ, וְיִשְׂרָאֵל טָרַם זָכוּ בְּהֵם,
 הָרִי אֵינִי הַחֲלֵל שְׁלַם כְּמוֹ בְּזִמְנִים אַחֲרֵים.
 אָמַר לוֹ רַבִּי יְהוּדָה, יָפָה הוּא, וְכִד הוּא
 וְדָאֵי, וְהָרִי פַעַם אַחֲרַת שְׁמַעְתִּי אוֹתוֹ
 בְּגוֹן הַזֶּה, וְשִׁכְחֵתִי אֶת הַדְּבָרִים. עֲכָשׁוּ
 דְכָר אַחַר אֲנִי רוּצָה לְדַעַת, הָרִי רָאִינוּ

בְּלִילָה הַזֶּה, מִשּׁוּם אוֹתוֹ הַחֲלֵק שְׁנִקְשְׁרוּ
 בוּ. מָה הַטַּעַם? שְׁכִיּוֹן שְׁנִמְצָא בְּאוֹתוֹ
 הַלִּילָה זְוֹנָא, כָּל הַקִּשּׁוּר שֶׁל הַכֹּל נִמְצָא
 בְּצַד שֶׁל הַזְוֹנָא, וְלֹא בְּצַד שֶׁל יִשְׂרָאֵל.
 שְׁפַאֲשֵׁר זְוֹנָא נִמְצָא בְּהַ, נִמְצְאוֹת שְׁתֵּי
 (שְׁלֹשׁ) הַדְּרָגוֹת הַלְלוּ שְׁעוּמָדוֹת עֲלֵיהֶּ.
 וְכִשְׁאֵלָה נִמְצְאוֹת, הָרִי כָּל הַגּוֹף נִמְצָא
 בְּהֵם, וְאֲזוּ שְׁלָמוֹת הַכֹּל, וְשִׁמְחָה מִן הַכֹּל,

ו' יָמִים, וְהָא הָכָא אֶתְחִיזוּן יִתִּיר מִכְּלָא.

פְּתַח וְאָמַר, (שמואל ב ז) וּמִי כְעַמּוֹךְ בְּיִשְׂרָאֵל גּוֹי אֶחָד
בְּאֶרֶץ. וְכִי מָאֵי שְׁנָא הָכָא דְאֶקְרוּן יִשְׂרָאֵל
אֶחָד, יִתִּיר מֵאֶתֶר אֲחֵרָא. אֵלָּא, בֵּינוּן דְשִׁבְחָא
דְיִשְׂרָאֵל, אֶתְיִיא לְפָרְשָׁא, קָרָא לֹון אֶחָד, דְהָא
בְּכָל אֶתֶר שִׁבְחָא דְיִשְׂרָאֵל אֶחָד הוּא. מָאֵי טַעְמָא.
בְּגִין דְכָל קְשִׁירוּ דְעֵלָּאֵי וְתַתָּאֵי, בְּהַאי אֶתֶר
דְאֶקְרִי יִשְׂרָאֵל אֶשְׁתַּכַּח. (ועוד) דְאֶתְקַשֵּׁר בְּמָה
דְלְעֵילָּא, וְאֶתְקַשֵּׁר בְּמָה דְלְתַתָּא, וְאֶתְקַשֵּׁר בְּכַנְסַת
יִשְׂרָאֵל. וְעַל דָּא אֶקְרִי כְּלָא אֶחָד. וְנֵאֶתֶר דָּא
אֶשְׁתַּמוּדְעָא מְהֵימְנוּתָא, וְקְשׁוּרָא שְׁלִימָא, וְיַחְדוּדָא
עֵלְאָה קְדִישָׁא.

וְעַל דָּא, יוֹמָא דָּא, קְשׁוּרָא דְמְהֵימְנוּתָא הוּא,
קְשׁוּרָא דְכְּלָא. וְכַתִּיב (משלי ג) עֵץ חַיִּים הֵיא

לשון הקודש

משום שכל הקשר של עליונים ותחתונים נמצא במקום הזה שנקרא ישראל. שנקשר במה שלמעלה, ונקשר במה שלמטה, ונקשר בכנסת ישראל. ועל כן הפל נקרא אחד. ובמקום הזה נודעת האמונה, והקשר השלם, והיחוד העליון הקדוש.

ועל כן היום הזה הוא קשר האמונה, הקשר של הכל. וכתוב (משלי ג) עֵץ חַיִּים

בפסח ז' ובסכות ז', ושלמות השמחה ביום אחר. בשבועות למה נמצאו בו ז' ימים, והרי פאן ראויים יותר מהכל?

פְּתַח וְאָמַר, (שמואל ב ז) וּמִי כְעַמּוֹךְ בְּיִשְׂרָאֵל גּוֹי אֶחָד בְּאֶרֶץ. וְכִי מַה שׁוֹנָה פֶּאן שְׂיִשְׂרָאֵל נִקְרָאוּ אֶחָד יוֹתֵר מִמְּקוֹם אֲחֵר? אֵלָּא בֵּינוּן שְׁהַשְּׁבַח שֶׁל יִשְׂרָאֵל פֶּא לְפָרְשָׁא קָרָא לְהֵם אֶחָד, שְׁהֵרִי בְּכָל מְקוֹם הַשְּׁבַח שֶׁל יִשְׂרָאֵל הוּא אֶחָד. מַה הַפְּעַם?